

בה הגעלה אפילו בחמין בלבד, ואין צורך אחר כך במריקה ושטיפה בצונן.

ופרכינן: הניחא למאן דאמר מריקה ושטיפה בצונן, יש לחלק כמו שאמרנו. אלא למאן דאמר מריקה בחמין, ושטיפה בצונן, והיא ההגעלה שלהן, מאי איכא למימר? (57) ממה נתמעטה תרומה [שהרי כולם מודים שתרומה גם היא טעונה הגעלה כמותם].

ומשנינן: שטיפה יתירתא, כלים שנתבשלו בהם קדשים, לאחר הגעלה שהוא מריקה שלהם יש לשטוף במים צוננים אבל כלים שנתבשל בהם תרומה אינם צריכים שטיפה בצונן לאחר הגעלתם.

מתניתין:

רבי טרפון אומר: אם בשל בו מתחילת הרגל, כלי שבישל בו בשר קדשים מתחילת החג, יבשל בו כל הרגל בלא מריקה

ודייקנן, הא בישל תרומה במקצת כלי, לא צריך הגעלה אלא מקום בישול. (56) שתרומה טעונה הגעלה רק במקום הבישול בלבד, ואילו קדשים טעונים מריקה ושטיפה בכל הכלי.

ועוד מתרצינן: רבא אמר: לא צריכא למעט תרומה מתורת מריקה ושטיפה, אלא לדאמר מר, שנאמר "ומרק ושטף במים", ודורשים: במים, ולא ביין. במים, ולא במזוג, יין ומים מעורבים.

הא תרומה, אפשר לקיים הגעלה אפילו ביין, ואפילו במזוג. לפי שלא הקפידה התורה אלא על הגעלת האיסור הנבלע בו, ולכן בתרומה מועיל גם ביין ובמזוג.

ועוד מתרצינן: רבה בר עולא אמר: לא צריכא למעט תרומה מתורת מריקה ושטיפה, אלא לכדאמר מר: מריקה ושטיפה בצונן, שצריך לשוטפם במים צוננים לאחר ההגעלה בחמין, הא, תרומה, אפשר לקיים

57. לכאורה דברי הגמרא תמוהים מאד. שהרי זה דבר פשוט שכמו שלפי המאן דאמר שמריקה ושטיפה בצונן זהו ההבדל מתרומה שהיא רק בחמין, כמו כן למאן דאמר מריקה בחמין ושטיפה בצונן הנ"מ היא השטיפה בצונן שאין בתרומה.

ויש לבאר לפי דברי התוס' בע"ז [עו א] שכתבו שיש אומרים שבכל הגעלה צריך אחר כך שטיפה בצונן, ואף על פי שכאן בסוגיא מבואר ששטיפה בצונן היא רק בקדשים ולא בתרומה, פירשו התוס' שבקדשים צריך שתי שטיפות וזהו לשון הגמרא שטיפה יתירתא. ואילו בתרומה די בשטיפה אחת.

ואם כן, מובנת קושיית הגמרא שאם משום

אינו רוצה להשתמש בכלי אין צריך להגעיל, אך בקדשים מצוות מריקה ושטיפה ושבירת כלי חרס היא אפילו כשאינו רוצה להשתמש בכלי.

56. ולכאורה מכאן מוכח שכל הגעלת איסור אין צריך הגעלה אלא רק למקום בישול ובקדשים דווקא במריקה ושטיפה החמירה תורה. אך בכל האיסורים הדין כמו בתרומה שמספיק הגעלה במקום בישול בלבד.

אך הרשב"א בתורת הבית [בית רביעי שער רביעי עמ' 74 במשמרת הבית] כתב שבכל בליעת איסור צריך הגעלה לכל הכלי, ותרומה שמספיק הגעלה למקום בישול כיון שמצינו עוד קולות שהקילו בתרומה, אך בכל האיסורים צריך הגעלה לכל הכלי.